

Kære Moder!

Af METTE FASTERUP, Tved

Dagen i dag er historie i morgen. Derfor rummer et brev historie, endnu før det når frem til modtageren.

Gamle breve er et historisk kapitel helt for sig. Der er brevene med konkrete, håndfaste oplysninger, virkelige guldkorn for den professionelle historieforskning. Og så er der de tusinder næsten anonyme breve, måske skrevet med en lidt for bred blyant på et lidt tilfældigt stykke papir. Slidte sætninger, ubehjælpelige meldinger fra menneske til menneske, undertiden sendt fra den ene verdensdel til den anden.

Dorthea Hove døde i Sjørring 1952, 90 år gammel. Hun fik i sit ægteskab med Chr. Hove en stor børneflokk. Flere døde som små, en søn døde som 28-årig, og af de resterende otte rejste de seks som helt unge til USA for, som det hed omkring århundredskiftet, at søge lykken. Ingen af de seks kom hjem igen, og der skal ikke megen fantasi til at forestille sig, hvad brevene betød, der krydsede Atlanten.

Nogle af disse breve opbevares pietetsfuldt hos Dorthea Hoves sønnesøn, Chr. Hove, Lupinvej 32, Thisted. Det drejer sig om en håndfuld af de sidste breve derovre fra. Brevene fra den første tid, Dorthea og Chr. Hove måtte savne deres emigrerende børn, er borte nu. Efterkommerne af emigranterne har ikke mere forbindelse med familien i Thy.

De små og nu gulnede breve er af en gammel mor blevet gemt i en pyntelig blikæske, prydet med dannebrogssflag og en meget ung Christian den Tiende. Efter sin mors død i 1952 overtog sønnen, Karl Hove, Næstrup, æsken med brevene, og de er nu i sikker varetægt hos sønnesønnen i Thisted.

Sidder man med brevene fra denne børneflokk, der efterhånden nåede pensionsalderen og skrev hjem til mor efter dåbsattesten, må man undres over, så få og så knappe meddelelser, der blev sendt afsted. Ingen gav sig af med de mere udførlige beskrivelser. Og man forestiller sig alle de spørgsmål, en mor må have siddet tilbage med, når hun havde modtaget måske det årlige julebrev - i telegramstil.

Den skrivende derovre angrer, at der er gået så lang tid siden sidste brev. Det kniber også for de seks af holde indbyrdes kontakt i det fremmede. Staternes navne svirrer imellem hinanden, og der falder af og til en bemærkning om den og den, der nu har så og så mange børn - eller som måske er faldet fra.

Datteren Marie var tilsyneladende flink til at skrive hjem, og hendes ældste datter Dorothy har også for eftertiden haft en helt speciel mission ved gennem breve at holde lidt sammen på moderens søskendeflokk. Mange oplysninger i morbrødrenes breve stammer fra hende.

Det fremmede sprog lister sig ind i det danske. Sønnen Valdemar skriver i et udateret brev lige efter Første Verdenskrig: "Kære Moder! Jeg vil skrive og lade dig vide, at jeg er levende og har det godt. Jeg var ikke med i krigen. Men det var fordi mine Ben er lidt daarlige". Nogle år senere skriver samme Valdemar, der var skolepedel i Hartford, Connecticut, at han "har en god Automobil. Jeg vilde gerne, om jeg kunde tage dig ud for en Køretur".

Atter år senere, da Dorthea Hove var 83 år, fortæller et udateret avisudklip, at Valdemars liv endte i tragedie. Han blev fundet myrdet i en af byens parker. Tøj og tegnebog var røvet. Han havde ord for at gå med mange penge på sig. Brevet fra øvrigheden i Hartford med budskabet om dødsfaldet er ikke bevaret, men følger sig alligevel som en milpæl ind i rækken af breve til Dorthea Hove.

Oplysninger om årstal, præcise navne og stednavne, nøjere dateringer opstår som et stort ønske, når efterkommere eller andre skal til at se på en gammel brevbunke. Men det væsentligste er dog, at der engang kom et brev, som her et livstegn fra et af de børn, der levede og ældedes i en fremmed verdensdel.

Formuleringerne kunne blive lidt fremmedartede med tiden, men der er ingen tvivl om, at en gammel mor har følt, hvad sønnen Jens i Lake Preston lagde i ønsket om "en hellig Jul og et god Nytaar". Også han var en af hendes herhjemme fra Thy.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy, Mors og Vester Hanherred 1985, side 108-109).